

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/วศ๒๖

กคต 1/394

10 พย 58

15.404.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส17945

รับที่ : ๘21758/58

วันที่ : 10 พ.ย. 58 เวลา : 15:00

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การลงนามในร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การลงนามในร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ผู้นำอาเซียนและจีนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (Framework Agreement on ASEAN-China Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเจรจาเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ASEAN-China Free Trade Area: ACFTA) ที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ต่อมา อาเซียนและจีนสามารถสรุปการเจรจาและลงนามในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ และความตกลงว่าด้วยการลงทุนแล้ว เมื่อปีพ.ศ.๒๕๔๗ พ.ศ.๒๕๕๐ และ พ.ศ.๒๕๕๒ ตามลำดับ

๑.๒ ในการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ผู้นำอาเซียนและจีนได้เห็นชอบแนวทางการยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน และต่อมา อาเซียนและจีนได้เสนอกรอบการเจรจา ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-จีนรับรองเอกสารดังกล่าวแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ การยกระดับฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์การค้าในปัจจุบัน โดยการปรับปรุงฯ ครอบคลุมทั้งด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและด้านเทคนิค

๑.๓ การเจรจาเพื่อยกระดับความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน เริ่มเจรจารอบแรกในการประชุมคณะกรรมการร่วมความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA-Joint Committee) ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๒-๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ และระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมฯ ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๖-๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

อาเซียนและจีนได้จัดทำร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีสาระสำคัญครอบคลุม ข้อหาด้านพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า การปรับปรุงกฎถิ่นกำเนิดสินค้า ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๓ การปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุน (การส่งเสริมการลงทุนและการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน) และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม ประเทศภาคีบางประเทศยังมีความเห็นขัดแย้งกันในเรื่องคำจำกัดความของคำว่า Territory ที่ปรากฏในเชิงอรรถของข้อบทเรื่องกฎถิ่นกำเนิดสินค้า

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ผู้นำอาเซียนและจีนมีกำหนดให้เจรจาการยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๘ อาเซียนและจีนจึงได้จัดทำร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งหากภาคีทุกประเทศสามารถตกลงในคำจำกัดความที่ปรากฏในเชิงอรรถได้ก่อนการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน ก็จะเสนอให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนลงนามในพิธีสารดังกล่าวในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๒.๒ กระทรวงพาณิชย์ จึงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติการลงนามในพิธีสารฯ เนื่องจากร่างพิธีสารดังกล่าวเป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ (รวมทั้งไทย) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนกับจีน จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนมีกำหนดจะลงนามในร่างพิธีสารฯ ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในช่วงการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๔. สาระสำคัญของพิธีสารฯ

ร่างพิธีสารดังกล่าว ครอบคลุมการปรับปรุงฯ ด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุนและความร่วมมือเศรษฐกิจ โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

๔.๑ **ด้านการค้าสินค้า** (๑) เพิ่มเติมข้อหาด้านพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า (๒) การปรับปรุงกฎถิ่นกำเนิดสินค้า โดยอาเซียนและจีนสามารถตกลงข้อบทกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า และสรุประเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าได้ ทำให้ได้เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเอกชนสามารถเลือกใช้กฎการสะสมถิ่นกำเนิดในภูมิภาคร้อยละ ๔๐ (Regional Value Content: RVC) หรือกฎ Change of Tariff Classification (CTH) (มีการเปลี่ยนพิกัดสินค้าที่ระดับ ๔ หลัก) กับสินค้าประมาณ ๒,๑๕๐ รายการ (ร้อยละ ๔๑ ของจำนวนรายการสินค้า) และสินค้าอื่นๆ สามารถเลือกใช้ระหว่างกฎ RVC ๔๐% กับกฎเฉพาะรายสินค้าได้ พร้อมทั้งมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและส่งเสริมการใช้สิทธิของภาคเอกชน

๔.๒ ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๓ ไทยและอาเซียนอื่น (ยกเว้นฟิลิปปินส์) สามารถสรุปผลการเจรจาการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๓ ได้แล้ว โดยจีนเปิดตลาดให้ไทยและอาเซียนทุกประเทศเหมือนกันโดยเพิ่มขึ้นใน (๑) บริการตัวแทนท่องเที่ยว สาขา Travel Agency and Tour Operator และ (๒) บริการด้านการเงินสาขา Securities Construction Engineering Services และ Integrated Engineering Services เป็นต้น ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ยื่นตารางข้อผูกพันและจะหารือร่วมกับจีนภายหลังการลงนามในพิธีสารฯ หลังจากนั้น จึงจะได้รับสิทธิประโยชน์จากการเปิดตลาดการค้าบริการของจีนเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ

๔.๓ การปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุน อาเซียนและจีนสรุปผลการเจรจาใน ๒ ประเด็น คือ (๑) ข้อบทส่งเสริมการลงทุน (Promotion) โดยจะเพิ่มจำนวนกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนระหว่างกัน ส่งเสริมการขยายเครือข่ายฐานการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถพึ่งพากันได้ และ (๒) ข้อบทการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน (Facilitation) เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีและเอื้อต่อการลงทุน มีเสถียรภาพ มีความโปร่งใส ลดอุปสรรคในการลงทุนโดยจะมีการจัดตั้งศูนย์ให้บริการด้านการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Investment Centres) หรือกลไกที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือและบริการให้คำปรึกษาแก่นักลงทุนได้อย่างครบวงจร รวมถึงการให้ใบอนุญาตต่างๆ เป็นต้น

๔.๔ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เปลี่ยนชื่อคณะทำงานด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจเป็น “คณะทำงานด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและเทคนิค” เพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทุกมิติมากยิ่งขึ้น และปรับปรุงรายละเอียดสาขาความร่วมมือ โดยเพิ่มความร่วมมือด้าน Cross Border E-Commerce ปรับปรุงขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการความร่วมมือฯ ให้รวดเร็วขึ้น

๔.๕ ประเด็นที่จะเจรจาต่อไปในอนาคต (Future Work Program) อาเซียนและจีนเห็นพ้องร่วมกันที่จะหารือประเด็นค้างคั่งต่างๆ ในอนาคต ได้แก่ การเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติม การเจรจากฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules) และการปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุน ในประเด็นการคุ้มครองและการเปิดเสรีด้านการลงทุน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากพิธีสารฯ ประเทศภาคีความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน จะได้รับประโยชน์จากการมีกฎถิ่นกำเนิดสินค้าและมีกระบวนการศุลกากรที่จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าสินค้าเพิ่มขึ้น มีการเปิดเสรีการค้าบริการเพิ่มขึ้น การส่งเสริมการลงทุนและอำนวยความสะดวกทางการลงทุนให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งประโยชน์จากความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมมากขึ้น

รายละเอียดร่างพิธีสารฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ร่างพิธีสารฯ นี้ เป็นความตกลงระหว่างอาเซียนกับจีนที่ครอบคลุมการขยายข้อผูกพันด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ จึงเข้าข่ายมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดประชุมเตรียมการฝ่ายไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมกำกับและดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดทำท่าทีไทยสำหรับการเจรจาในการประชุมคณะกรรมการร่วมฯ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมกำกับและดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนและมีส่วนร่วมในการเจรจาอย่างต่อเนื่อง และได้ร่วมกันสรุปผลการเจรจา

๗. ประเด็นพิจารณา

เพื่อให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนสามารถลงนามในร่างพิธีสารดังกล่าวได้ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ค.ศ.นี้ กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการประชุมเป็นผู้ลงนามในร่างพิธีสารฯ และหากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ผู้ลงนามเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (full power) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการประชุมเป็นผู้ลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว

๗.๔ ทั้งนี้ การดำเนินการในข้อ ๗.๑ - ๗.๓ จะดำเนินการได้ หากทุกประเทศภาคีได้ข้อสรุปในเรื่องคำจำกัดความที่ปรากฏในเชิงอรรถของข้อบทกฎถิ่นกำเนิดสินค้าอาเซียน-จีน

๗.๕ หลังการลงนาม นำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความตกลงฯ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนการให้สัตยาบันพิธีสารดังกล่าวต่อไป

๗.๖ มอบหมายกรมศุลกากรและกรมการค้าต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พิธีสารฯ มีผลบังคับใช้ภายในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ตามที่ระบุไว้ในร่างพิธีสารฯ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบพิธีสารดังกล่าวแล้ว

๗.๗ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการมอบสัตยาบันสารของพิธีสารฯ ดังกล่าวให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบันพิธีสารฯ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบพิธีสารดังกล่าวแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อภิรักษ์ โกษะโยธิน

(นางอภิรติ ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์